

Aan

De gemeenteraad van Zoetermeer

Zaakid

2022-044836

Van

Het college/ Wethouder Van Driel

Datum

2 juni 2022

Onderwerp

Raadsmemo Afdoening motie 2111-02: Samenwonen op proef met uitkering

Bijlagen

In de gemeenteraad van 1 november 2021 is motie 2111-02: Samenwonen met behoud van uitkering aangenomen.

Met deze motie wordt het college verzocht om:

- Naar het Tilburgse voorbeeld de raad voor het voorjaarsdebat 2022 een voorstel te doen om het mogelijk te maken dat twee bijstandsgerechtigden gedurende een periode van een half jaar als zij samen gaan wonen het recht op een uitkering bijhouden.
- De raad voor het voorjaarsdebat 2022 te informeren of en zo ja welke kosten hiermee zijn gemoeid. N.B. mogelijk is het kosten neutraal omdat anders twee uitkeringen en twee woningen bezet zouden zijn inclusief eventuele kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen.

In dit memo informeren wij u over het voorstel om een proef te starten naar het Tilburgse voorbeeld, samenwonen met behoud van een uitkering.

Achtergrond pilot samenwonen op proef:

Mensen in een bijstandsuitkering vinden het veelal moeilijk om de stap te zetten om samen te wonen. Dit heeft vooral te maken met de angst voor het opgeven van zekerheden, terwijl men eigenlijk nog niet weet of de relatie een kans van slagen heeft.

Een gezamenlijke huishouding is over het algemeen moeilijk vast te stellen en mensen gaan veelal niet ineens volledig samenwonen. Dit heeft ook te maken met de huidige krappe woningmarkt. Bij het direct opzeggen van de woning, kan men niet terugvallen op de woning als het onverhoopt toch niet blijkt te werken.

Vanuit deze constatering en de positieve gesprekken met de gemeente Tilburg, willen we een pilot starten die het mogelijk maakt voor bijstandsgerechtigden om op proef samen te wonen, zonder consequenties voor de uitkering. Dit is in lijn met de ruimte die de wet biedt om maatwerk te leveren.

Bij positieve uitkomst van het samenwonen komt er weer een woning vrij op de woningmarkt.

Wat is het?

Een kennismakingsperiode voor mensen die willen gaan samenwonen (dus niet al aantoonbaar samenwonen) vanuit een affectieve relatie. Het gaat hierbij niet direct om de kostendelersnorm maar om de norm 'gezamenlijke huishouding'.

De kennismakingsperiode kan voor maximaal 6 maanden worden toegekend, maar de toekenning is altijd maatwerk, waarbij samen met de belanghebbenden wordt nagegaan welke periode nodig is om tot een definitief besluit rondom samenwoning te kunnen komen. Soms zijn er kinderen die van school moeten veranderen, is er nog een lopende schuldenregeling waar iets op geregeld moet worden of is er simpelweg twijfel en wil iemand niet meteen definitief de stap zetten, waarmee eventuele dakloosheid naderhand wordt voorkomen.

Het gaat hier om de situaties die er nu ook al zijn, maar die wij als gemeente zonder de pilot niet zouden kennen of zouden kunnen aanmerken als gezamenlijke huishouding, omdat we dit niet direct kunnen vaststellen.

Voor de randvoorwaarden is gekeken naar de voorwaarden die de gemeente Tilburg stelt en deze zijn overgenomen.

Voor wie is het:

- Mensen die willen gaan samenwonen;
- Die vooraf aanvragen of ze op proef mogen samenwonen;
- Beide partners doen dit gezamenlijk, ook als de partner geen uitkering heeft;
- Aanvragers hebben nog geen voorbereidingen getroffen voor een huwelijk of geregistreerd partnerschap, en
- Beide aanvragers houden hun eigen woning en BRP inschrijving aan.

Voor wie is het niet:

- Mensen die vallen onder het rechtsvermoeden van de gezamenlijke huishouding (art. 3 lid 4 Pw);
- Mensen die hun samenwoning niet vooraf hebben gemeld en waarbij we een gezamenlijke huishouding vaststellen;
- Mensen die hun eigen woning niet aangehouden hebben;
- Ouder-kind en broer-zus relaties.

Financiën

Er is op voorhand niet te zeggen hoeveel inwoners gebruik zullen maken van de mogelijkheid om samen te wonen op proef. Er is daarom geen financieel voorstel wat hieraan ten grondslag ligt. Het inregelen van de pilot zal enerzijds extra werkdruk geven, maar bespaart anderzijds (minder intensieve onderzoeken naar samenwoning) op uitvoeringskosten. De extra werkzaamheden kunnen binnen de reguliere bedrijfsvoering worden opgevangen.

Start en duur

We starten de pilot "samenwonen op proef" per 1 oktober 2022, waarbij mensen tijdelijk kunnen samenwonen zonder dat dit direct consequenties heeft voor (de hoogte van) hun uitkering. Dit biedt de ambtelijke organisatie voldoende ruimte en tijd om de werkprocessen hierop in te richten en de juiste communicatie richting de inwoners te verzorgen.

De pilot duurt een jaar. Tijdens deze periode kan gezien worden of het samenwonen daadwerkelijk een kans van slagen heeft en er nog ruimte is om eenmalig te verlengen.

De afdoening van moties vindt drie keer per jaar plaats. In dat kader stelt het college de raad voor motie 2111-02 als afgedaan te beschouwen.

Voor technische vragen kunt u zich wenden tot:

Naam : Nora Kasmi

Telefoon : +31793469265

E-mailadres : N.Kasmi@zoetermeer.nl